

ROK 1999

Hlavná cena XXXI. ročníka Jašíkových Kysúc:

Kačeňák Róbert

VRSTEVNICE

Úryvok)

Sekretárka nám priniesla poháriky a my sme si štrngli s komisiou. Štátnicu sme spravili všetci. Napätie povolilo, nadýchol som sa a na chrbát akoby mi dopadla celá ťažoba predošlých týždňov. Teraz som to už mal naozaj za sebou, bolo to na neuverenie. Povolil som si kravatu, stiahol ju z krku a strčil do vrecka. Unavene som sa oprel o stenu vykladanú elegantným drevom. Prešiel som po ňom podvedome rukou, vnútorná kresba na dvere bola zatretá hladkým, lesklým lakom, prerezaným drevom sa kľukatili žilky ako vrstevnice na mape.

Nik zo štátnicovej komisie sa nezdržal na kus reči, mali asi vážnejšie povinnosti, prestali sme byť pre nich dôležití, rovnako ako oni pre nás. Sekretárka na nás hľadela pohľadom, ktorý mohol znamenať hocičo. Možno sa ani jedno z jej detí nedostalo na školu, možno sa v duchu len ticho usmievala, vedomá si toho, že sa nemáme prečo tešiť, lebo nevieme do čoho ideme. Mal som rovnaký pocit.

Kráčal som pomaly dole schodmi z jedenásteho poschodia Fakultnej nemocnice. Čím som bol nižšie, tým boli schody špinavšie a zošľapanejšie. Spolužiaci takí mlkvi pred skúškou sa zrazu rozdzavotali ako škôlkari. Spomalil som a nechal ich zmiznúť za rohom.

„Si doktor,“ povedal som si v duchu a boli by to iba prázdne slová, keby tu neboli tie problémy. Štátnica sa zrazu stala popravou môjho detstva, ktoré už aj tak posledné roky stonalo v agónii, popravou z milosti, popravou, v ktorej bola komisia len obecenstvom, katom som bol ja sám. Sám som detstvu pridržoval hlavu na kláte a sám sa staral o to, aby sekera bola riadne ostrá, aby sa všetko „podarilo“ na prvý krát, aby som tú štácku spravil. Čo ma tak hnalo, že som sa celé dni učil, odriekal si slasti a odriekal modlitby len aby to vyšlo? Zrazu som nevedel. V hlave som mal len radostný karneval, farebné masky veseliacich sa šašov s roľníkami a tamburínami, za ktorými sa môže skrývať šialenstvo. Chuť sladkého smútku v ústach, ako pri krvácaní z nosa.

Na prízemí som sa vo vestibule nemocnice začal prepletať medzi pacientmi. Je zo mňa doktor! Kričal každý môj pohyb. Nik to však nevidel, nik nepočul zvuky maškarády. Všetci zahľadení do svojej bolesti, krivkajúci, v modrých županoch a pyžamách, so skrivenými tvármi, všetci ako štatisti na Boschových obrazoch. Návštevy zďaleka, nabalené taškami a otrepanými kvetmi, ktoré za sebou trúsia peľ. Osamelí, opustení a týraní pacienti túlajúci sa bezcieľne po chodbách, sestričky plné života tam vonku, zodraté ako po potrate, majitelia obchodíkov pri stenách, kde sa na regáloch k sebe tisne všeličo.

Všetkým bolo jedno, že som skončil školu. Nevidel ma kvôli svojmu utrpeniu, ktoré som ja videl až príliš dobre. Na ich mieste by som sa schoval rovnako. Lenže teraz malo byť mojím poslaním ich toho utrpenia zbavovať, otvárať im oči, aby boli šťastní a zrazu uvideli aj tých druhých...ako trpia.

Zbadal som na stene telefónny automat. Bol to celkom dobrý nápad. Vhodil som mincu a po chvíli sa ozval hlas „mami“. V jej hlase boli počuť slzy. Povedal som, že to už mám za sebou a ona sa celkom rozplakala. Prišiel „otec“ a obaja mi po telefóne zagratalovali.

„Ďakujem, je to aj vaša zásluha,“ povedal som a myslel som to úprimne. Napriek tomu, že „mama“ a „otec“ nie sú moji skutoční rodičia, ale len tútori. Vždy sa o mňa starali ako o vlastného. Kým som študoval chodili okolo po špičkách a dodávali mi síl, keď som bol na dne. Hlavne „mama“.

Vhodil som ďalšiu mincu a vytočil Naďu. Kým sa v sluchátku ozývalo vyzváňanie, myslel som na telefónne číslce, ktoré patria každému z nás a my patríme im, ako tetovanie na predlaktí k Židovi z Dachau. Aj „otec“ mal jedno na ruke, narodil sa tam. Po vojne sa stal rabínom, ale židovská obec ho nakoniec vypudila, lebo si vzal kresťanku. „Mama“ zvykla vravieť, že v ich deň svadby prekliali a odvtedy nemôžu mať vlastne deti.